

Ministerie van Financiën

[Handwritten signature]
25-9-24

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Onderzoek blokaansluitingen

Datum
17 september 2024

Notanummer
2024-0000444791

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief TK
2. Rapport Blokaansluiting

Aanleiding

Op 11 september jl. is het rapport Blokaansluitingen opgeleverd. ABF Research heeft het onderzoek uitgevoerd i.o.v. VDI/Milieubelastingen en accijnzen. De aanleiding is dat onbekend was hoeveel panden, woningen en huishoudens blokverwarming en/of blokelektriciteit hebben.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het verzenden van bijgevoegd rapport aan beide Kamers? Indien u akkoord bent, wordt u verzocht bijgevoegde aanbiedingsbrieven aan de TK en EK te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan de openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

akkoord

Kernpunten

- Van aantallen blokaansluitingen en huishoudens daarachter waren **slechts schattingen bekend**. Van de aard en kenmerken van contracthouders (bijv. VvE's, particuliere verhuurders, woningcorporaties) en huishoudens was niets bekend. Voor **toekomstig beleid** dat ook huishoudens met blokaansluitingen raakt, achten wij het **noodzakelijk dat er beter inzicht is** in aantallen en kenmerken.
- Het onderzoek geeft aantallen en kenmerken o.b.v. CBS-microdata die zijn verrijkt met gegevens uit SHAERE van Aedes (database met energielabeldata van corporatiewoningen) en data van de BD over subsidieaanvragen voor de Tijdelijke Tegemoetkoming Blokaansluitingen (TTB). Het aantal woningen met een blokaansluiting is deels gebaseerd op een schatting. Hieronder geven we de **belangrijkste uitkomsten** weer.
- Er zijn ca. **38.000 panden** met een blokaansluiting. Bij blokverwarming gaat het om 17.000 panden met gemiddeld 24 woningen. Bij blokelektriciteit om 11.000 panden met gemiddeld 12 woningen. Bij panden met blokverwarming én -elektriciteit om 10.000 panden met gemiddeld 15 woningen.
- Bijna **700.000 woningen** hebben een blokaansluiting (9% van de totale woningvoorraad). Onderverdeeld in:
 - 406.000 met alleen blokverwarming,
 - 134.000 met alleen blokelektriciteit en
 - 156.000 met blokverwarming én -elektriciteit.

- **Woningen** met alleen blokverwarming verschillen v.w.b. eigendom (koop, corporatiehuur, private huur) en oppervlakte niet (sterk) van de gemiddelde meergezinswoning. Woningen met alleen blokverwarming zijn wel relatief oude woningen: bijna 7 op de 10 zijn gebouwd in de jaren '60 en '70 in vergelijking met 1 op de 4 van alle meergezinswoningen. Dit is terug te zien in de zgn. energetische kwaliteit: woningen met alleen blokverwarming hebben vaker een slecht energielabel (E, F of G).
- De **woningen** met alleen blokelektriciteit en woningen met een combinatie van blokverwarming en -elektriciteit zijn relatief klein en meer dan de helft wordt verhuurd door een private verhuurder. Woningen met alleen blokelektriciteit zijn relatief vaker nieuwe woningen met een goede energetische kwaliteit. Woningen met blokverwarming én blokelektriciteit zijn i.h.a. juist oudere woningen met een minder gunstig energielabel. De onderzoekers concluderen hierbij dat **huishoudens** met blokverwarming bijzondere aandacht verdienen voor wat betreft **energiearmoede**.
- **Huishoudens** met alleen blokverwarming wijken niet (sterk) af van het gemiddelde huishouden in een meergezinswoning. Huishoudens met alleen blokelektriciteit of de combinatie van blokverwarming en -elektriciteit hebben wel beduidend andere kenmerken: ze zijn jonger, vaker alleenstaand en hebben lagere inkomens. Het gaat vooral om studentenhuishoudens.
- De **aanbiedingsbrief** bevat de aanleiding van het onderzoek en bevat geen appreciatie. Er zijn bij FIN geen lopende of aankomende beleidstrajecten waar dit onderzoek nu direct bij wordt betrokken. Het rapport is bedoeld om behulpzaam te zijn bij toekomstige beeldvorming.

Toelichting

- De meeste woningen hebben een eigen aansluiting voor gas, warmte en/of elektriciteit. Er is ook een groot aantal woningen waarin energie wordt geleverd via een blokaansluiting. Bij blokaansluitingen worden meerdere woningen voorzien van gas, warmte en/of elektriciteit via één aansluiting.
- Bij maatregelen op het terrein van energie blijkt het ingewikkeld om huishoudens met een blokaansluiting te bereiken. Dat bleek bij:
 - de invoering van de nieuwe eerste schijven gas en elektriciteit in de energiebelasting in 2024. Voor het geval in de toekomst zou worden besloten dat het tarief van de eerste schijf gas lager wordt dan dat van de tweede schijf, is een forfaitaire teruggaveregeling blokverwarming voorbereid. Het is de bedoeling dat via die regeling het voordeel van een lager tarief ook kan terechtkomen bij huishoudens met blokverwarming. Het is echter zeer onzeker of een teruggaveverzoek wordt ingediend voor alle huishoudens en of het voordeel (volledig) bij hen terechtkomt.
 - het Tijdelijk prijsplafond energie in 2023. Voor huishoudens achter een blokaansluiting is de TTB in het leven geroepen.
- Blokaansluitingen in panden met uitsluitend niet-woningen, bijv. een pand met meerdere kantoorruimten, zijn niet te halen uit de bronnen die de onderzoekers hebben gebruikt. Hetzelfde geldt voor vakantieparken. Er is daarom geen goed zicht op het aantal bedrijven en vakantiewoningen dat is aangesloten op een blokaansluiting.

Communicatie

Er vindt geen actieve communicatie over de verzending van het rapport plaats.

Politiek/bestuurlijke context

- SZW, KGG en VRO zijn eind 2023 betrokken bij het opstellen van de onderzoeksopdracht en namen deel aan de klankbordgroep.
- Er spelen momenteel geen politieke kwesties rondom dit onderzoek. Het rapport wordt naar beide Kamers gestuurd omdat uw ambtsvoorganger bij de behandeling van het wetsvoorstel Belastingplan 2024 in de EK heeft aangekondigd dat het onderzoek zou gaan plaatsvinden.

P

P

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.